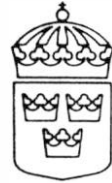

Motion till riksdagen

1987/88:K430

av Inga Lantz m fl. (vpk)

om våld, video och krigsleksaker

Mot.
1987/88
K430

Krigsleksaker och ett ökat mediavåld sköljer över barn, ungdomar och vuxna. Är det bra eller dåligt att barn leker med krigsleksaker? Skadas man eller skadas men inte av att se på videovåld? Vad blir följderna? Kan man koppla ihop storstadens våldskravaller med ett ökat mediavåld? Svaren på frågorna skiftar beroende på vem man ställer dem till.

För oss är det självklart att människor kan skadas om de matas med våld i olika former.

Tidigare har det sagts att det vi ser på TV, video och i andra sammanhang – det gäller både barn och vuxna – inte har någon betydelse, att det inte påverkar oss negativt. En del har t. o. m. påstått att människor får utlopp för dolda aggressioner genom att se på våld – och då skulle de sedan själva inte behöva utöva våld. Men i dag finns det forskningsresultat som klart visar att långvarig och upprepad exponering av extremvåld och våldspornografi leder till attitydförändringar hos människor.

En engelsk undersökning har studerat sambandet mellan videovåldsfilmerna och våldshandlingar i England och kommit fram till att det är skadligt att se på videovåldsfilmerna. Därigenom avtrubbas nämligen motståndet mot våld. Toleransen för våld och förtryck ökar och benägenheten att använda våld för att lösa konflikter ökar likaså. Därmed accepteras våldet alltmer som ett normalt beteende. "Att hantera en kulspruta är inget medfött behov", säger Eva Moberg (DN 16 jan. 1988). "Det är väsentligt att barn får visa den aggressivitet de känner, och lära sig hantera den så att ingen skadas. Pistoler och våldsvideo bidrar däremot inte till att lära små barn hantera sin aggressivitet. Tvärtom suddar de ut känslan för egen och andras kroppsliga integritet."

Hittills har våldskulturen tillåtits breda ut sig utan nämnvärt motstånd. Allt fler människor inser dock att något måste göras inför den massiva våg av förhålligat och förråat våld som väller över oss. Mest skada tar förstas våra barn och ungdomar. Mindre barn kan råka vara med när större barn samlas för att titta på en våldsvideo av det inte helt sällsynta slag, där huvuden huggs av, blod forsar ur halsen, kroppar styckas, skallben knäcks, hjärnan rinner ut etc. Dessa bilder går rakt in i små barns medvetande. Små barn har varken möjlighet till distans eller till försvar.

För tonåringarna är förmodligen underhållningsvåldet det mest farliga. Där slätas nämligen våldets effekter ut. Flera ohyggliga dåd de senaste åren

har troligen varit följden av aningslöshet om att bruket av våld faktiskt leder till att människor dör eller skadas för livet.

Vi måste stoppa den utveckling vi är på väg emot. Videomarknaden har expanderat mycket under senare år. Barn och ungdom exploateras extra starkt av denna videomarknad och det finns uppenbar risk att de utsätts för skadeverkningar. Barn och ungdom utsätts över huvud taget för en förödande destruktiv kulturpåverkan från den kommersiella kulturvärlden.

För att garantera alla människors lika värde måste också vårt land vara fritt från förnedrande våldspornografi och sadistiska alster.

Vi har tidigare krävt förhandsgranskning av videogram och filmer som sprids till allmänheten för privat bruk, dvs. vanligen genom uthyrning eller försäljning. Denna förhandsgranskning bör genomföras snarast och utan att avvakta ytterligare utredning.

Vi tvingas konstatera att med den nya situationen på mediaområdet kan en förhandsgranskning av videokassetter endast få en viss betydelse. Med kabel-TV och satellit-TV kommer vi inte ifrån våldsunderhållning i stor skala. En undersökning har visat att svenska TV 2 i genomsnitt visar 0,3 våldshandlingar per timme, medan t. ex. Movie Channel och Showtime i USA visar 19,3 resp. 27,2 våldshandlingar per timme, dvs. en våldshandling varannan minut. Ett genomsnittligt amerikanskt barn har under sin barndom bevittnat 13 000 mord genom media.

Att ideligen se på våld leder till en ökad avtrubning inför våldshandlingar. Man tränas i att aldrig identifiera sig med våldsoffret. Om man i stället skulle identifiera sig skulle man aldrig orka titta.

Förutom mediavåldet finns för våra barn och ungdomar krigsleksaker, våldsleksaker och dataspel. Leksaksbranschen vägrar att plocka bort sina våldsprodukter. Man vägrar också att teckna nytt avtal om begränsningar av försäljning och marknadsföring av våldsleksaker.

Barn och ungdom skadas av dessa leksaker. Och om inte branschen tar sitt ansvar i denna fråga, återstår bara för riksdagen att lagstifta mot att krigsleksaker får förekomma.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

[att riksdagen hos regeringen begär lagförslag som förbjuder försäljning och marknadsföring av krigsleksaker och leksaker som bygger på våld¹],

1. att riksdagen hos regeringen begär förslag om att införa förhandsgranskning av alla videogram och filmer som sprids till allmänheten för privat bruk,

2. att riksdagen begär att regeringen vidtar åtgärder i internationella sammanhang i syfte att stoppa underhållningsvåldet i massmedier.

Mot. 1987/88
K430

Stockholm den 26 januari 1988

Inga Lantz (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Karl-Erik Persson (vpk)

Alexander Chrisopoulos (vpk)

Hans Petersson (vpk)

i Hallstahammar

Tore Claeson (vpk)

Paul Lestander (vpk)

Viola Claesson (vpk)

Tommy Franzén (vpk)

Jan Jennehag (vpk)

